

Խ. ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
2025-2026 ՈՒՍՏԱՐԻ, ԱՌԿԱ ՈւՍՈՒՑՄԱՄԲ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐՈՎ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ' Զինվորական հոգեբանություն

1. Հոգեբանությունը՝ որպես գիտություն, առարկան և խնդիրները:
2. Հոգեբանության ուսումնասիրության մեթոդները:
3. Հոգեբանության հիմնական ուղղությունները:
4. Մարդու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները:
5. Հոգեկան երևույթների համակարգը:
6. Զգայություն և ուշադրություն. առանձնահատկությունները, ֆիզիոլոգիական մեխանիզմները:
7. Ըմբռնման առանձնահատկությունները, մարդու ըմբռնումը մարդու կողմից:
8. Իմացական գործընթացներ՝ հիշողություն, մտածողություն:
9. Հասկացություն կամքի մասին, առաջացման մեխանիզմները:
10. Կամային հատկանիշների բնութագրերը, կառուցվածքը:
11. Խառնվածք և բնավորություն:
12. Ընդունակությունների տիպերը բնութագրերը:
13. Հոգեկան զարգացման տարիքային պարբերացման հիմնախնդիրը
հոգեբանության մեջ
14. Պատանեկության տարիքի ընդհանուր հոգեբանական բնութագիրը:
15. Զինվորական հոգեբանության ուսումնասիրման առարկան, մեթոդները,
խնդիրները:
16. Զինվորական գործունեության հոգեբանական բնութագիրը:
17. Զինձառայողների անհատական առանձնահատկությունների հաշվառումը՝
որպես անձնակազմի արդյունավետ հոգեբանական պատրաստման նախադրյալ:
18. ԶՈՒ-ում բարոյահոգեբանական աշխատանքի նպատակը խնդիրները և
բնութագիրը:
19. Մարտի հոգեբանական կառուցվածքի հիմնական բաղադրիչները:

20. Մարտական իրադրության ազդեցությունը զինծառայողի հոգեկանի վրա:
21. Զինծառայողների մարտական պատրաստման համակարգը:
22. Խուճապը և դրա կանխարգելման ուղիները:
23. Մարտական գործողությունների ժամանակ սթրեսորների ազդեցության հոգեբանական բնութագիրը:
  24. Մարտական հերթապահության հոգեբանական առանձնահատկությունները:
  25. Զինվորական կարգապահության հոգեբանությունը:
  26. Զինծառայողների միջև ոչ կանոնադրային հարաբերությունները և դրանց հաղթահարման հոգեբանական բնութագիրը:
  27. Ժամկետային զինծառայողների շրջանում քրեածին դրսևորումների հոգեբանական բնութագիրը:
  28. Զինվորական կոլեկտիվներում ծագող կոնֆլիկտների սոցիալ-հոգեբանական պատճառները:
  29. Զինվորական կարգապահության ամրապնդման հոգեբանական գործոնները:
  30. Կարգազանց վարքի վաղ կանխարգելման հոգեբանական ուղիները:
  31. Տեղեկության պատերազմի բաղադրիչները:
  32. Հոգեբանական օպերացիա. նպատակները և միջոցները:
  33. Հոգեբանական աշխատանքի կազմակերպումը և բովանդակությունը զորամասում:
  34. Զորամասի հոգեբանի մասնագիտական գործունեության էությունը և առանձնահատկությունները:

Առաջարկվող գրականության ցանկ

Գրքեր

1. Խուլդոյան Ս. Ս., (2004) Անձի զարգացման ճգնաժամային տարիքներ: Երևան, Զանգակ – 97:
2. Մարգարյան Վ. Հ., (2009) Մարտական գործունեության հոգեբանական հիմքերը (մենագրություն): Երևան, Ազգային ռազմավարական հետազոտությունների ինստիտուտ:

3. Նալչաջյան Ա. Ա., (1997) Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ: Երևան, Զանգակ – 97:
4. Бодалев А. А., (1982) Восприятие и понимание человека человеком. – М.: МГУ.
5. Бодалев А. А., (1995) Личность и общение. – М.: Международная педагогическая академия.
6. Дружинин В. Н., (1999) Психология общих способностей. – СПб.: Питер.
7. Изард К. З., (1980) Эмоции человека. – М.: МГУ.
8. Лоренц К. З., (1994) Агрессия /так называемое зло/. –М.: Прогресс.
9. Маклаков А. Г., (2008) Общая психология. – СПб.: Питер.
10. Маслоу А. Г., (1999) Мотивация и личность. – СПб.: Евразия.
11. Немов Р. С., (2004) Психология. Кн. 1. – М.: Владос.
12. Реан А. А., (2013) Психология личности. Социализация, поведение, общение. – СПб.: Питер.
13. Рогов Е. И., (1998) Общая психология. – М.: Владос.
14. Селье Г., (1999) Стресс жизни / В книге Психология экстремальных ситуаций. Сост. А. Е. Тарас и др./ . – Минск.: Харвест.
15. Соколова Е. Е., (1999) Введение в психологию. – М.: Рос. психол. общество.
16. Солсо Р. Л., (1996) Когнитивная психология. – М.: Тривола.
17. Столяренко Л. Д., (2000) Основы психологии. – Ростов-на-Дону.: Феникс.
18. Фрейд З., (1998) Основные принципы психоанализа. – М.: Рефл-бук.
19. Фрейд З., (1990) Психология бессознательного. – М.: Просвещение.
20. Фрейд З., (1993) Психология “Я” и защитные механизмы.- М.: Педагогика.
21. Хьелл Л., Зиглер Д., (2008) Теории личности. – СПб.: Питер.
22. Юнг К. Г., (1996.) Психология бессознательного. – М.: Канон.
23. Мухина В. С., (2006) Возрастная психология: Феноменология развития. – М.: Академия.
24. Немов Р. С. (1994) Психология: Психология образования. Кн. 2. – М.: Владос.
25. Реан А. А., (2013) Психология личности. Социализация, поведение, общение. – СПб.: Питер.
26. Барabanщиков А. В., Феденко Н. Ф., (1981) Основы военной психологии. – М.: Воениздат.

27. Караяни А. Г., Сыромятников И. В., (2006) Прикладная военная психология. - СПб.: Питер.

28. Кулаков В. Ф., (1998) Военная психология и педагогика. - М.: Совершенство.

29. Почепцов Г. Г., (2000) Психологические войны. - М.: Рефл-бук.

Ամսագրեր/պարբերականներ/հանդեսներ

30. Թադևոսյան Հ. Վ. Անհատական դաստիարակչական աշխատանքի առանձնահատկությունները զինվորական ստորաբաժանումում // Մանկավարժական միտք: 2001: № 3, էջ 150-152:

31. Թադևոսյան Հ. Վ. Զինվորական կարգապահության ամրապնդման հոգեբանամանկավարժական ուղիները // Մանկավարժական միտք: 2003: № 3: էջ 45-54:

32. Թադևոսյան Հ. Վ. Հեղինակությունների դերը զինվորական կոլեկտիվներում // Արցախի պետական համալսարանի գիտական տեղեկագիր: 2007: № 3 (16): էջ 146-153:

33. Թադևոսյան Հ. Վ. Սոցիոմետրիկ մեթոդի կիրառման առանձնահատկությունները զինվորական ստորաբաժանումներում // Գլոբալացվող աշխարհը և հումանիտար կրթության ու գիտության հիմնախնդիրները ՀՀ-ում: 2007: էջ 409-422:

34. Մարգարյան Վ. Հ. Հավանական հակառակորդի բացասական տեղեկութահոգեբանական ներգործությունից պաշտպանվելու հարցի շուրջ // Հայկական բանակ: 2007: №4: էջ 76-87:

35. Մարգարյան Վ. Հ. Ակտիվ մարտական գործողություններին զինձառայողների հոգեբանական պատրաստումը՝ որպես պաշտպանությանը պետության պատրաստման կարևոր բաղադրիչ // Հայկական բանակ: 2009: № 3: էջ 87-97:

36. Մարգարյան Վ. Հ. Մարտական գործունեության արդյունավետությունը պայմանավորող հոգեբանական գործոնների հարաբերակցության հարցի շուրջ // Հայկական բանակ: 2010: № 4: էջ 96-102:

37. Մարգարյան Վ. Հ. ՀՀ ՁՈՒ-ում ոչ կանոնադրական հարաբերությունների համակարգի կենսունակությունը պայմանավորող գործոնների հարցի շուրջ // Հայկական բանակ: 2014: № 3-4: էջ 77-87:

38. Մարգարյան Վ. Հ. Բացասական տեղեկատվական-հոգեբանական ներգործությանը հոգեբանական հակազդեցության հարցի շուրջ // Հայկական բանակ: 2016: № 1: էջ 56-66:

39. Маргарян В. Г. К вопросу моделирования экстремальных условий боевой обстановки и проведения психотехнических испытаний водителей военной автотехники // Личность и общество. Проблемы современной психологии. 2010. Часть 2-ая. С. 7-14.

40. Маргарян В. Г. К вопросу моделирования экстремальных условий и психологической подготовки военнослужащих // Психология и педагогика: пути и методы развития. 2010. С. 106-110.

41. Маргарян В. Г. К вопросу подготовки специалистов к профессиональной деятельности в экстремальных условиях // Психология и педагогика: пути и методы развития. 2010. С. 111-115.

42. Маргарян В. Г. Формирование психологической устойчивости военнослужащих как фактор повышения уровня боеготовности войск // ВЕСТНИК МАНЭБ. 2010. Том 15. № 5. Вып. 1. С. 24-28.

43. Маргарян В. Г. К вопросу исследования воздействия психогенных факторов боевой обстановки на профессиональную деятельность военнослужащих // Адаптация и саморегуляция личности. 2010. Ч. 1. С. 121-124.

Ժողովածուներ.

44. Ասատրյան Զ. Դ., Զինվորական կարգապահության ամրապնդման հիմնախնդիրները // Դասախոսությունների ժողովածու: Երևան: Հեղինակային հրատարակություն: 2013: 104 էջ:

45. Թադևոսյան Հ. Վ., Զինվորական կոլեկտիվում առաջացող կոնֆլիկտների հոգեբանամանկավարժական վերլուծությունը // Հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութերի ժողովածու: Գյումրու ՊՄԻ: 2005: էջ 238-242:

46. Մարգարյան Վ. Հ., Զինվորի հոգեբանական պատրաստության հարցի շուրջ // Հոգեբանության և մանկավարժության արդիական հիմնախնդիրներ: Հանրապետական գիտաժողովի նյութերի ժողովածու: Գյումրի: 2003, 166 էջ:

47. Մարգարյան Վ. Հ., Զինվորական հոգեբանությունը սպայի մասնագիտական գործունեությունում // Անձի զարգացման հիմնախնդիրները միջազգային գիտաժողովի նյութեր: Երևան: 2009: էջ 127-132:

48. Маргарян В. Г. К вопросу о методологическом обеспечении психологической подготовки военнослужащих в ВС РА // Личность, семья и общество: вопросы педагогики и психологии. Сб. ст. по материалам XLVIII междунар. науч.-практ. конф. № 1 (48). Новосибирск: Изд. СибАК. 2015. С. 83-88.